

Lähetäjä: [Muhonen Riitta Lapin hyvinvointialue](#)
Aihe: Aluehallituksen kokoustiedote 23.3.2026
Päivämäärä: maanantai 23. maaliskuuta 2026 18:41:04

Hei!

Alla on Lapin aluehallituksen kokoustiedote 23.3.2026 pidetystä kokouksesta.

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle: Länsi-Pohjan sairaalan palveluja rajattava arviointiryhmän vaatimalla tavalla

Lapin hyvinvointialueen aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että Länsi-Pohjan sairaalan palveluprofiilia muutettaisiin arviointiryhmän vaatimalla tavalla. Päätös syntyi äänestyksen jälkeen.

Jatkossa Länsi-Pohjan sairaalassa ei ylläpidettäisi kirurgista tai konservatiivista tehovalvontaa. Päiväkirurginen toiminta rajattaisiin sellaisiin toimenpiteisiin, jotka eivät edellytä ympärivuorokautista hoitoa tai seurantaa vuodeosastolla. Anestesiatoiminta olisi ainoastaan virka-aikaista, ja sairaalassa ei olisi sellaista toimintaa, joka edellyttäisi anestesiapäivystystä, -varallaoloa tai -hälytystyötä.

Myös virka-ajan ulkopuoliset erikoisalapäivystykset kuten sisätautien, kirurgian, radiologian, naistentautien ja synnytysten virka-ajan ulkopuolinen päivystys lakkaisi, kuten myös virka-ajan ulkopuolinen leikkaussalivalmius sekä heräämöstä kotiin -toiminta. Myös toimenpidekardiologia ja toimenpideradiologia päättyisivät.

Yli 90 prosenttia Länsi-Pohjan sairaalan käynneistä voitaisiin hoitaa jatkossakin Länsi-Pohjassa. Ympärivuorokautisen akuuttiklinikan aukioloon ei tulisi muutoksia, ja myös laboratorio ja röntgen jatkaisivat ympäri vuorokauden. Yleislääketieteen tai akuuttilääketieteen osastolla hoidettaisiin rajatusti myös sisätautien erikoisalan potilaita. Ympärivuorokautisella akuuttiklinikalla työskentelisivät yleislääkäri- ja akuuttilääkäripäivystäjät, jotka vastaisivat myös vuodeosastopotilaiden hoidosta virka-ajan ulkopuolella. Osastohoidon tai päivystyksen yhteydessä olisi käytössä monitoriseurantapaikkoja ja soveltuvia valvontahoidon menetelmiä. Päiväkirurginen toiminta sekä laajat poliklinikkapalvelut jatkuisivat. Lisäksi Meri-Lapin alueen ensihoitoa vahvistettaisiin.

Muutokset toimeenpantaisiin vuoden loppuun mennessä. Samalla erikoissairaanhoidossa siirryttäisiin yhteen, koko Lapin kattavaan erikoisalakohortaiseen johtamiseen. Kunkin erikoisalan lääketieteellinen vastuu olisi yhdellä ylilääkärillä, joka vastaisi muun muassa hoidon saatavuudesta, kustannusvaikuttavuudesta ja lääkäriresurssien kohdentamisesta.

Aluevaltuusto pyysi helmikuun kokouksessaan selvityksiä, paljonko neljän tehovalvontapaikan sekä anestesia- ja sisätautilääkäripäivystyksen ylläpito ja toimenpidekardiologian jatkaminen maksaisivat. Aluevaltuusto halusi myös tarkempia laskelmia ja vaikutusarviointeja muutosten vaikutuksista.

Arviointiryhmä on tutustunut sekä hyvinvointialueen virallisiin laskelmiin ja vaikutusarviointeihin että sairaalan henkilöstön esittämiin vaihtoehtoihin ehdotuksiin ja laskelmiin ja todennut, että lisälaskelmat ja selvitykset eivät anna

aihetta muuttaa arviointiryhmän vaatimuksia.

Aluevaltuusto käsittelee asiaa ensi viikon maanantaina 30. maaliskuuta.

Hyvinvointialue on saanut käännettyä taloutensa suunnan: vuoden 2025 tilinpäätös on 4,2 miljoonaa ylijäämäinen

Lapin aluehallitus hyväksyi vuoden 2025 tilinpäätöksen, joka on 4,2 miljoonaa ylijäämäinen. Alun perin talousarviossa tavoitteena oli miljoonan plusmerkkinen tulos, mutta pahimmillaan heinäkuussa ennusteet näyttivät 31 miljoonan euron alijäämää.

Vuonna 2025 hyvinvointialueen menot olivat noin 1,1 miljardia euroa. Valtion myöntämä rahoitus oli noin miljardi euroa, ja toimintatuottoja, kuten hankerahoitusta ja asiakasmaksuja, kertyi noin 161 miljoonaa.

Palvelujen saatavuus on pysynyt hyvällä tasolla säästötoimista huolimatta

Sote-palvelujen kustannuksia sopeutettiin viime vuonna tukipalvelut ja ensihoitopalvelut mukaan lukien kaikkiaan noin 38 miljoonalla eurolla. Hyvän taloustuloksen taustalla on joukko monipuolisia sopeuttamistoimia. Ikääntyneiden palveluissa kotona asuvien osuus kasvoi, ja ympärivuorokautisessa palveluasumisessa lyhytaikaiset jaksot lisääntyivät. Ikääntyneiden palvelut vähensi 155 ympärivuorokautisen palveluasumisen paikkaa, kun tavoite oli vähentää 196 paikkaa. Vuodeosastojen lakkauttamiset toivat säästöjä, kun kotisairaaloiminta laajeni ja perustason vuodeosastojen hoitopäivät vähenivät. Synnytysten keskittäminen Lapin keskussairaalaan toi säästöjä, ja lisäksi molemmissa sairaaloissa somaattisen erikoissairaanhoidon hoitopäivät vähenivät. Erikoissairaanhoidon hoito myös vähensi päällekkäisiä päivystysrinkejä.

Palveluohjaus ja digitaaliset palvelut ovat kehittyneet. Mielenterveys- ja perhepalveluissa on painopistettä saatu siirrettyä kalliista palveluista ennaltaehkäiseviin palveluihin. Lastensuojelussa uusien kodin ulkopuolisten sijoitusten määrä oli pienempi kuin päättyvien sijoitusten määrä. Niin sanottu hyte-kerroin eli ennaltaehkäisevien palvelujen vaikuttavuus nousi hieman edelliseen vuoteen verrattuna ja lisäsi hyvinvointialueen rahoitusta 4,7 miljoonaa euroa.

Hyvinvointialue lisäsi hieman omaa toimintaansa ostopalveluihin nähden. Säästöjä toivat muun muassa henkilöstövuokrauksen vähentäminen ja oman lastensuojeluyksikkö Tiippanan avaaminen.

Säästötoimista huolimatta sote-palvelujen saatavuus pysyi valtakunnan keskiarvoa parempana.

Pelastuspalvelujen toimialan ylijäämämäiseen tulokseen vaikuttivat muun muassa kalliiden hälytystehtävien vähäisyys ja etteivät kaikki palotarkastajien tehtävät olleet täytettyinä.

Tukipalvelujen toimialan tulos oli 11 miljoonaa ylijäämäinen. Hyvään tulokseen vaikuttivat muun muassa tilakustannusten karsiminen, yt-neuvottelut ja ostopalvelujen vähentäminen. Säästötoimien lisäksi viime vuoden taloutta

paransivat noin neljän miljoonan suuruiset kiinteistöverojen palautukset.

Hyvinvointialueen henkilöstön sairaspöissaolot vähenivät, mutta ovat edelleen keskimääräistä suuremmat. Toimiala-, vastuualue- ja vastuuyksikköjohtoa vähennettiin organisaatiouudistusten yhteydessä.

Hyvinvointialue varasi investointeihin 40 miljoonaa, mutta toteutti investointeja vain noin 24 miljoonalla eurolla. Valtiolta saatuja lainanottovaltuuksia oli käyttämättä vuoden 2025 lopussa noin 78 miljoonaa.

Myös tästä vuodesta odotetaan arviota parempaa

Lain mukaan hyvinvointialueen pitäisi kattaa aiempina vuosina kertynyt noin 170 miljoonan alijäämä jo tänä vuonna. Aluevaltuusto on asettanut tavoitteeksi, että alijäämistä katetaan tänä vuonna se osuus, joka johtuu muusta kuin siirtymätasauksesta eli toisin sanoen rahoituksen riittämättömyydestä. Esimerkiksi viime vuonna siirtymätasaus leikkasi valtionrahoitusta noin 50 miljoonalla. Hyvinvointialuejohtaja arvioi, että aluevaltuuston asettama tavoite on realistinen. Sen sijaan kaikki edellisvuosien alijäämät saataisiin katettua vasta 2030-luvun alkupuolella. Alijäämien kattamisen aikataulu määritellään arviointimenettelyssä.

Hyvinvointialuejohtaja arvioi, että myös tämän vuoden tulos kääntyisi lopulta plussan puolelle. Tämän vuoden alkuperäisen talousarvion mukaan alijäämää kertyisi tänä vuonna noin 6 miljoonaa, mutta jo ensimmäisen muutosesityksen mukaan alijäämä olisi vain noin 3 miljoonaa. Lisäksi talousarviossa eivät vielä näy monien jo päätettyjen tai päätöksentekoon tulossa olevien säästötoimien vaikutukset.

Tilinpäätös ja toimintakertomus etenevät ensin tilintarkastajalle ja tarkastuslautakunnalle ja lopulta aluevaltuuston käsiteltäväksi.

Muita päätöksiä

Aluehallitus merkitsi tiedoksi Rovaniemen alueen tilatarveselvityksen luonnoksen.

Jatkettiin erikoissairaanhoidon ohjausryhmän toimikautta kesäkuun loppuun saakka tai siihen asti, että ryhmä on saanut valmiiksi erikoissairaanhoidoa koskevat hallintosäännön muutosehdotukset.

Hyväksyttiin syksyn kokousaikataulut ja esitetään aluevaltuustolle, että aluevaltuusto hyväksyisi kokousaikataulut.

Päätettiin panna täytäntöön aluevaltuuston 23. helmikuuta tekemät päätökset sillä edellytyksellä, että toimeenpano ei tee valituksia hyödyttömäksi tai valitusviranomaisen ei kiellä toimeenpanoa.

Merkittiin tiedoksi talouden toteuma tammikuun ajalta.

Hyväksyttiin aluehallituksen osalta ensimmäiset muutokset tämän vuoden talousarvioon ja esitetään aluevaltuustolle, että myös aluevaltuusto hyväksyisi muutokset. Merkittävin muutos on valtionrahoituksen lisääntyminen noin kahdella miljoonalla. Muutetun talousarvion mukaan alijäämää kertyisi tänä vuonna noin 6 miljoonan sijaan noin 3 miljoonaa euroa.

Päätettiin käynnistää erikoislääkäripalveluiden kilpailutus syksyyn 2027 saakka. Hankinnan arvioitu arvo on noin 6,6 miljoonaa euroa.

Päätettiin käynnistää kuntoutuksen avoterapiapalvelujen kilpailutus kymmenelle vuodelle. Hankinnan arvioitu arvo on noin 29 miljoonaa euroa.

Hyväksyttiin vastaus valtuustoaloitteeseen, joka koski perusterveydenhuollon hoitotakuuta.

Merkittiin tiedoksi lupa- ja valvontaviraston päätös, joka koski Muurolassa sijaitsevien ikäihmisten yksiköiden siirtämistä soveltuvampiin tiloihin. Viraston mukaan hyvinvointialue on noudattanut määräystä ja siirtänyt Aihki-, Arvi- ja Helmi-yksiköiden toiminnan muualle. Totto-yksikön toiminnan ikääntyneiden palvelut siirtää muualle viimeistään kesäkuun loppuun mennessä.

Lisätietoja:

aluehallituksen puheenjohtaja Timo Peisa, timo.peisa.lh@lapha.fi, 040 8410 311
hyvinvointialuejohtaja Jari Jokela, jari.jokela@lapha.fi, 040 5323 998
sosiaali- ja terveystalvelujen toimialajohtaja Miia Palo, miia.palo@lapha.fi, 040 653 2728

Riitta Muhonen
viestintäjohtaja
Lapin hyvinvointialue
040 524 5270
riitta.muhonen@lapha.fi
lapha.fi